

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 19090/2024
03.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирјане Андријашевић, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници мал. тужиље АА из ..., чији је законски заступник мајка ББ, коју заступа пуномоћник Александар Балог, адвокат из ..., против туженог ВВ из ..., чији је пуномоћник Милица Кулићан, адвокат из ..., ради измене одлуке о висини издржавања, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 230/24 од 14.05.2024. године, у седници одржаној 03.10.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДЕЛИМИЧНО СЕ усваја ревизија туженог, **ПРЕИНАЧУЈУ СЕ** пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж2 230/24 од 14.05.2024. године у делу којим је потврђена пресуда Основног суда у Кикинди П2 481/23 од 26.02.2024. године преко износа од 19.000,00 динара и пресуда Основног суда у Кикинди П2 481/23 од 26.02.2024. године у делу у којем је одлучено о обавези издржавања преко износа од 19.000,00 динара, тако што се **ОДБИЈА** тужбени захтев мал. тужиље АА из ... да се обавезе тужени ВВ да јој плаћа доприносе за издржавање преко износа од 19.000,00 динара до износа од 25.000,00 динара.

У преосталом делу ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 230/24 од 14.05.2024. године се **ОДБИЈА** као неоснована.

Образложење

Пресудом Основног суда у Кикинди П2 481/23 од 26.02.2024. године, ставом првим изреке, измењена је пресуда Основног суда у Кикинди П2 417/20 од 18.11.2020. године у ставу четвртом изреке којим је обавезан тужени да малолетној тужилји плаћа доприносе за издржавање, тако што је тужени обавезан да на име свог доприноса за издржавање малолетне тужилје плаћа износ од 25.000,00 динара месечно, почев од 01.01.2024. године па убудуће док за то постоје законски услови, најкасније до 20. у месецу за текући месец, а у случају доцње са законском затезном каматом од дана

падања у доцњу до исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да малолетној тужилји на име трошкова поступка исплати износ од 21.500,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2 230/24 од 14.05.2024. године, усвојена је жалба тужилје (на одлуку о трошковима парничног поступка), а одбијена жалба туженог и потврђена првостепена пресуде у делу којим је одлучено о обавези дечијег издржавања преко месечног износа од 15.000,00 динара, док је преиначена одлука о трошковима поступка тако што је повећана обавеза туженог на износ од 31.500,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужилји накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 27.000,00 динара.

Против правноснажне другостепене пресуде тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права.

Тужилја је поднела одговор на ревизију.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/2011...10/2023, у даљем тексту: ЗПП) у вези члана 208. Породичног закона и оценио да је ревизија туженог делимично основана.

У поступку пред другостепеним судом није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Неосновани су ревизијски наводи да је другостепени суд учинио битну повреду из члана 374. став 1. у вези члана 8. ЗПП, с обзиром на то да је чињенично стање оно које је утврђено у првостепеној пресуди.

Према утврђеном чињеничном стању, пресудом Основног суда у Кикинди П2 417/20 од 18.11.2020. године, ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да на име доприноса за издржавање малолетне тужилје плаћа износ од 5.000,00 динара месечно. Малолетна тужилја је рођена ..2013. године, а у време подношења тужбе (30.11.2023. године) има 10 година. Похађа четврти разред основне школе. За њено издржавање потребно је месечно 38.200,00 динара: за исхрану 15.000,00 динара, за хигијену 1.000,00 динара, за одећу 6.000,00 динара, за школски прибор 1.000,00 динара, за ужину 500,00 динара, за продужени боравак у школи 10.000,00 динара, за тренирање рукомета 1.500,00 динара, за уџбенике 2.000,00 динара (укупно 25.000,00 динара годишње), за трошкове екскурзије 1.200,00 динара (укупно 12.000,00 динара годишње). Здрава је. Не прима дечији додатак. Тужени није оспоравао потребе мал. тужилје изузев у делу колико износе њене месечне потребе на име одеће, сматрајући да јој је довољно 4.000,00 динара месечно јер јој он купује одећу.

Мал. тужилја живи са мајком у ..., у кући која је мајчино власништво. Мајка је запослена, за зарадом од око 80.000,00 динара месечно и нема других обавеза издржавања осим према мал. тужилји. Режијски трошкови становања износе: за струју 7.000,00 динара месечно, за гас у зимском периоду 20.000,00 динара месечно, а у летњем периоду 2.000,00 динара месечно, за воду 1.500,00 динара месечно, за

одношење смећа 800,00 динара месечно. Мајка мал. тужиље је туженом исплатила 06.10.2023. године на име поделе заједничке имовине износ од 5.000 евра, по ком основу треба да му исплати укупно 10.000,00 евра и 160.000,00 динара. Тужени живи у Запослен је, са основном зарадом од око 55.000,00 динара месечно, с тим да када испуни више бонуса оствари зараду у износу од још 15.000,00 динара. Живи са ванбрачном партнерком у изнајмљеном стану, за који плаћају закупнину 250 евра месечно, „информатику“ око 10.000,00 динара месечно и струју око 10.000,00 динара месечно. Са њима станује и дете ванбрачне партнерке туженог које има сметње у развоју. Ванбрачна партнерка је професорка ... језика, тренутно није запослена. Тужени нема друге деце, осим малолетне тужиље, ни других обавеза издржавања. Здрав је и радно способан.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су, позивајући се на чланове 154. став 2., 160. и 162. став 3. Породичног закона, закључили да су испуњени услови за измену раније судске одлуке у погледу висине обавезе туженог да доприноси издржавању мал. тужиље, тако да тужени треба да доприноси њеном издржавању износом од 25.000,00 динара месечно (колико је тражено тужбеним захтевом) од 01.01.2024. године па убудуће док за то постоје законски услови. Измениле су се околности које су постојале у време доношења раније судске одлуке, утолико што су се потребе малолетне тужиље повећале, износе око 38.000,00 динара месечно, у чијем задовољењу треба да учествују оба родитеља, при чему је тужени радно ангажован, осим малолетне тужиље нема друге деце, здрав је и радно способан. Додатно другостепени суд имао у виду и минималну суму издржавања која је у време пресуђења износила 45.332,00 динара. Због тога је првостепени суд у целости усвојио тужбени захтев у износу од 25.000,00 динара, док је другостепени суд одбио као неосновану жалбу туженог и потврдио првостепену пресуду у делу којим је одлучено о обавези издржавања малолетне тужиље преко месечног износа од 15.000,00 динара (који тужени жалбом није спорио) до укупно досуђеног износа од 25.000,00 динара месечно.

Основано тужени у ревизији указује да су нижестепене одлуке засноване на погрешној примени материјално права из чланова 160. став 3. и 162. став 3. Породичног закона, јер је превисоко одмерена висина обавезе туженог да доприноси издржавању малолетне тужиље.

Одредбом члана 160. Породичног закона прописано је да се издржавање одређује према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна о минималној суми издржавања, а потребе повериоца издржавања зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода и других околности од значаја за одређивање издржавања, док могућности дужника издржавања зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавезе да издржава друга лица и других околности од значаја за одређивање издржавања.

Према одредби члана 164. Породичног закона висина досуђеног издржавања може се повећати или смањити, зависно од промене околности на основу којих је донета претходна одлука.

И по оцени Врховног суда изменили су се околности које су постојале у време доношења раније судске одлуке - пресуде Основног суда у Кикинди П2 417/20 од 18.11.2020. године којом је (став четврти изреке) обавезан тужени да на име доприноса за издржавање малолетне тужиље плаћа износ од 5.000,00 динара месечно која је тада имала седам година, а сада има десет година (у време подношења тужбе). Међутим, имајући у виду да укупне месечне потребе за издржавање малолетне тужиље (укључујући и оне које су на годишњем нивоу) износе 38.200,00 динара месечно, а да је минимална сума само оријентир приликом одређивања висине суме неопходне за издржавање, овај износ треба оба родитеља да обезбеде, односно оба родитеља треба да подједнако учествују у издржавању детета, при чему се родитељу који врши родитељско право над дететом у допринос рачуна и свакодневно ангажовање на нези, чувању и васпитавању. У овом случају родитељи треба да доприноси издржавању мал. тужиље износима од по 19.000,00 динара месечно. Како тужени не спори висину обавезе издржавања мал. тужиље до износа од 15.000,00 динара месечно (у ком делу је првостепена пресуда постала правноснажна), то значи он треба да доприноси издржавању мал. тужиље са износом од још 4.000,00 динара месечно, као разлике до износа од 19.000,00 динара месечно (колико треба да укупно износи његова месечна обавеза), док је преко износа од 19.000,00 динара до износа од 25.000,00 динара тужбени захтев неоснован с обзиром на материјалне могућности туженог као дужника издржавања и његове потребе.

Зато је Врховни суд делимично усвојио ревизију туженог, преиначио другостепену пресуду у делу којим је потврђена првостепена пресуда преко износа од 19.000,00 динара и првостепену пресуду у делу у којем је одлучено о обавези издржавања преко износа од 19.000,00 динара, на начин ближе изложен у ставу првом изреке ревизијске одлуке, а у преосталом делу ревизију туженог одбио као неосновану. Такође, одлука о трошковима парничног поступка је донета правилном применом материјалног права имајући у виду и да су о накнади трошкова поступка нижестепени судови по слободној оцени на основу члана 207. Породичног закона, водећи рачуна о разлозима правичности.

Нису од утицаја на доношење другачије одлуке наводи ревизије туженог да је учествовао у издржавању мал. тужиље плаћањем других трошкова поред алиментације и да ће се повећањем алиментације пореметити односи између њега и мал. ћерке јер више неће моћи да плати и те друге трошкове. Потребе детета су континуиране и неопходно је да буду задовољене свакодневно, па одређен и континуиран мора бити и допринос родитеља који је дужник издржавања, јер родитељ који се стара о детету мора да има сталан и сигуран извор прихода како би био у могућности да организује несметано и сигурно задовољавање свих дететових потреба. Уколико је у могућности, нема сметњи да тужени, поред доприноса одређеног судском одлуком, доприноси издржавању детета и на начин на који наводи у ревизији, али то представља вид добровољног давања, па се не може захтевати да се једнострано добровољно давање претвори у законску обавезу и тражи његово урачунавање.

Из наведених разлога, одлучено је као у ставу првом изреке на основу члана 416. став 1. ЗПП, а у ставу другом изреке на основу члана 414 став 1. ЗПП.

**Председник већа – судија
Мирјана Андријашевић,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**